

Důležité pojmy v oblasti otevřených dat

Datová sada - Množina souvisejících údajů zpřístupněná prostřednictvím jedné či více distribucí.

Distribuce datové sady - Způsob zpřístupnění datové sady prostřednictvím souboru ke stažení v konkrétním datovém formátu (CSV, XML, JSON, RDF, ...) nebo API.

Katalogizační nástroj - Softwarový nástroj umožňující provozovat lokální katalog otevřených dat.

Lokální katalog otevřených dat - Softwarová aplikace umožňující zobrazení, vytváření, úpravu, správu a rušení katalogizačních záznamů o otevřených datech poskytovaných povinným subjektem. Katalog umožňuje katalogizační záznamy poskytovat v plném rozsahu pomocí dálkového přístupu, včetně funkcionality vyhledávání a získání přehledového seznamu všech katalogizačních záznamů.

Metadata datové sady - Data popisující datovou sadu, zejména její věcný obsah, časové, územní a další souvislosti. Podrobněji viz samostatná stránka [Příprava katalogizačního záznamu](#).

Metadata distribuce datové sady - Data popisující distribuci datové sady, zejména její formát, případně datové schéma.

Míra otevřenosti dat - Míra otevřenosti dat je vyjádřena pomocí 5 stupňů otevřenosti. Stupně 1 - 5 pak znamenají různou úroveň otevřenosti dat (s rostoucím stupněm roste i otevřenost). V kontextu ČR je vyžadován stupeň 3 či více. Podrobněji viz samostatná stránka [Stupně otevřenosti otevřených dat a česká legislativa](#).

Národní geoportál INSPIRE - Národní metadatový katalog dat o životním prostředí publikovaných orgány veřejné správy. Obsahuje metadata o odkazy na datové sady, webové služby a aplikace. Ne všechny zde katalogizované datové sady jsou publikovány v režimu otevřených dat, na druhou stranu se jedná o cenný zdroj informací o tom, jaká data veřejná správa má k dispozici.
<https://geoportal.gov.cz/>

Národní katalog otevřených dat - Centrální katalog otevřených dat provozovaný a spravovaný Ministerstvem vnitra ČR, který je dostupný způsobem umožňujícím vzdálený přístup a obsahuje katalogizační záznamy o datových sadách a jejich distribucích. Podle [§ 3 odst. 11 zákona č. 106/1999 Sb. o svobodném přístupu k informacím](#) jsou zde otevřená data institucí veřejné správy katalogizována povinně.

Otevřená data - Definice dle [§ 3 odst. 11 zákona č. 106/1999 Sb. o svobodném přístupu k informacím](#) „... informace zveřejňované způsobem umožňujícím dálkový přístup v otevřeném a strojově čitelném formátu, jejichž způsob ani účel následného využití není omezen a které jsou evidovány v národním katalogu otevřených dat.“

Otevřená datová sada - Datová sada s alespoň jednou distribucí v podobě souboru ke stažení v otevřeném a strojově čitelném formátu.

Otevřený formát - Definice dle [§ 3 odst. 8 zákona č. 106/1999 Sb. o svobodném přístupu k informacím](#) „... formát datového souboru, který není závislý na konkrétním technickém a programovém vybavení a je zpřístupněn veřejnosti bez jakéhokoli omezení, které by znemožňovalo využití informací obsažených v datovém souboru“.

Ontologie - Ontologie (někdy též nazývaná slovník) je obdobou datového schématu ve světě

tabulkových dat nebo XML dat. Zatímco však ve světě tabulkových či XML dat popisuje datové schéma striktní syntaxi např. CSV či XML distribucí datových sad, ontologie popisuje datovou sadu na konceptuální úrovni. Konkrétně definuje třídy a vlastnosti, které lze použít v RDF distribucích datových sad.

Podmínky užití otevřených dat – vypořádání právních a dalších překážek takovým způsobem, aby otevřená data byla poskytována za otevřených podmínek užití. Podrobněji viz samostatná stránka [Stanovení podmínek užití](#)

Poskytovatel dat - Správce informačního systému veřejné správy nebo jiný povinný subjekt, který poskytuje otevřená data dle zvláštního právního předpisu.

Propojená data - Datové sady poskytované tak, že jejich údaje odkazují na související údaje v jiných datových sadách. Podrobněji viz [Otevřená formální norma pro Propojená data](#).

Publikační plán - Publikační plán je pravidelně aktualizovaný seznam datových sad plánovaných k publikaci v podobě otevřených dat, sestavovaný Koordinátorem otevírání dat. Stanovuje, jaké datové sady Poskytovatele dat budou publikovány, jaký bude harmonogram otevírání, a pro každou datovou sadu určuje podmínky užití datové sady. Vzorové publikační plány pro jednotlivé typy institucí viz samostatná stránka [Vzorové publikační plány](#).

Směrnice INSPIRE - Směrnice Evropské Komise a Rady zabývající se prostorovými daty, jejich strukturou a formou jejich publikace. Do české legislativy je transponována novelou [zákona 123/1998 Sb.](#), o právu na informace o životním prostředí. Zákon nenařizuje otevírání dat, ale ukládá pořizovatelům dat povinnost tato data poskytovat (§ 11b, odstavec 3). Zároveň umožňuje tato data zpoplatnit částkou, která však nesmí přesáhnout minimální výši nezbytnou k zajištění potřebné kvality a zpřístupňování prostorových dat a služeb založených na prostorových datech (§ 11c, odstavec 3). Směrnice kategorizuje prostorová data do 34 témat, definuje strukturu, ve které mají být data publikována, a způsob, jakým mají být zpřístupněna a nařizuje jejich opatření metadaty, vše dle platných norem. Konkrétní způsoby implementace INSPIRE jsou popsány v „implementačních pravidlech“ a „technických průvodcích“.

Strojově čitelný formát - Definice dle [§ 3 odst. 7 zákona č. 106/1999 Sb. o svobodném přístupu k informacím](#) „... formát datového souboru s takovou strukturou, která umožňuje programovému vybavení snadno nalézt, rozpoznat a získat z tohoto datového souboru konkrétní informace, včetně jednotlivých údajů a jejich vnitřní struktury.“

From: <https://opendata.gov.cz/> - **Otevřená data**

Permanent link: <https://opendata.gov.cz/informace:d%C5%AFle%C5%BEit%C3%A9-pojmy-v-oblasti-otev%C5%99en%C3%BDch-dat?rev=1616518763>

Last update: 2021/03/23 17:59

